

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
201201634 ES LLE/AHI/mk

Vår ref:
12/4096

Vår dato:
15.6.2012

Høring - EU-kommisjonens forslag til nye personvernregler

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementets brev av 19.4.2012 til Arbeidsdepartementet. Arbeidsdepartementet har i brev hit 14.5.2010 bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet sende sitt høringssvar direkte til Justis- og beredskapsdepartementet.

Vi bemerker at forslaget i store trekk synes å være i tråd med gjeldende regelverk. Nedenfor følger våre kommentarer til de artiklene (articles) i EU-kommisjonens forslag som Justis- og beredskapsdepartementet spesielt har bedt om kommentarer til.

Article 7: Conditions for consent (samtykke)

Punkt nr 4 ("Consent shall not provide a legal basis for the processing, where there is a significant imbalance between the position of the data subject and the controller») setter fokus på vilkårene for å kunne benytte samtykke som rettslig grunnlag. Det følger klart av teksten at samtykke *ikke* er tilstrekkelig rettslig grunnlag, dersom den ene parten er uforholdsmessig mye sterkere enn den andre. Rekkevidden av denne begrensningen samsvarer, etter vår vurdering, med vår praksis.

Skranken i punkt 4 antas å være for å forhindre at maktskjevhet og press skal kunne føre til urettmessige inngrep i borgernes private rettssfære. Vi er av den oppfatning at særlig dette siste punktet vil være sentralt ved vurdering av om samtykket er tilstrekkelig som grunnlag. Maktforholdet mellom den som samtykker og motparten, the controller, gir punkt 4 grunnlag for å avvise samtykke som grunnlag. Handlingen eller inngrepet må kunne befestes i lov eller lignende.

ARBEIDS OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5, St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse: Akersgata 64-68 //
Tel: 21 07 00 00 // Faks: 21 07 00 01

www.nav.no //

For oss som etat, er det ønskelig at betingelsene for dette drøftes og forklares nærmere, slik at den presumptivt sterkere etaten har klare linjer å forholde seg til mht rekkevidden av samtykket.

Vi har klare retningslinjer på dette området allerede, men erkjenner også at det nok vil være et stort og viktig skritt i riktig retning for land der legalitetsprinsippet og lovregulering av inngrep ikke er så klart regulert.

Article 9: Processing of special categories of personal data

Vi mener at det er svært gunstig at genetiske data (uavhengig av helsebegrepet) nå defineres som sensitive data. Dette framstår som hensiktsmessig, da man vil kunne unngå enkelte avgrensingsproblemer man opplever i dag.

Article 11 – 15 (om økte informasjonsrettigheter)

Article 12 nr 1 åpner for at informasjon om automatiserte saksbehandlingsprosesser skal kunne gis på elektronisk forespørsel fra klienten. Dette er i tråd med NAVs mål om elektronisk samhandling med våre klienter, og vi stiller oss svært positive til at EU nå ønsker å nedfelle dette i sine protokoller.

Article 14 nr 1 sier «Where personal data relating to a data subject are collected, the controller shall provide the data subject with at least the following information:[...]». Det bør avklares om dette innebærer at vedkommende skal underrettes etter innsamlers eget tiltak når innsamlingen skjer, eller om det er nok at informasjonen er tilgjengelig på forespørsel. Erfaringsmessig mener vi at det første alternativet kan bli ressurskrevende og dermed også være et prosessøkonomisk spørsmål. Det samme gjelder punkt 3 i samme artikkel. Det siste alternativet vil derimot være gjennomførbart uten større problemer, og særlig i forhold til NAVs tidligere nevnte mål om å gå over til elektronisk kommunikasjon med brukerne.

Article 17: Right to be forgotten and to erasure (Retten til å bli glemt og retten til sletting)

Dagens regler gir rett til sletting av feilaktige og unødvendige data på visse vilkår. Når det gjelder data om enkeltpersoners klientforhold til NAV, må disse data oppbevares over et (lengre) tidsrom. Dette er av hensyn til dokumentasjon av ytelsens grunnlag og som grunnlag ved senere endringer, klager, mv.

Økonomireglementet og arkivloven stiller også bestemte krav. I NAV-sammenheng kan vi derfor ikke stille oss bak forslaget om at brukerne har ubetinget rett til å bli glemt. Retten til å bli glemt og til sletting må balanseres mot den nasjonale lovgivningens krav ut fra hensyn som nevnt over.

Article 18: Right to data portability (Rett til dataportabilitet)

I NAV-sammenheng vil individrelaterte data måtte behandles i de saksbehandlingssystemer etaten til enhver tid benytter. For så vidt vil dataportabilitet ikke innebære rett overføring til noe annet system. Derimot vil bestemmelsen innebære at NAV plikter å tilby individet et fullstendig sett med elektronisk baserte data som viser den informasjonen NAV har om vedkommende. NAV vil kunne måtte tilby dette i bestemte formater («The Commission may specify the electronic format...»), men for øvrig synes ikke regelen å innebære vesentlige endringer i forhold til dagens regler om innsyn og utskrift.

Article 83: Processing for historical, statistical and scientific research purposes

NAV behandler en del saker som gjelder søknad om dispensasjon fra gjeldende taushetspliktsregler til forskningsformål. Vi bemerker at forslaget til punkt 2 bokstav (b) i article 83 kan synes å legge opp til en interesseavveining, der forskningsinstitusjonen i noen tilfeller kan tenkes å få en sterkere rett enn i dag til å publisere forskningsresultater som inneholder persondata. Det bør eventuelt i forskrift (delegated act), som nevnt i nr 3, tydeliggjøres at resultatene skal publiseres anonymisert og at alt annet bør være noe godt begrunnede unntak.

Vi bemerker for øvrig at vi legger ved et forslag til utarbeidelse av en eventuell ny artikkel, som dere kan håndtere som dere selv ønsker.

Artikkel som bør foreslås: Behandling av data som gjelder trusselutsatte personer

Som kjent har vi i norsk forvaltning (folkeregisteret) lagt til rette for spesielle beskyttelsestiltak for trusselutsatte personer (kodene «Strengt fortrolig» og «fortrolig»). Nav har iverksatt rutiner for ivaretagelse av disse reglene.

Mange andre land har samme eller lignende beskyttelsesbehov. I engelskspråklig sammenheng brukes ofte betegnelsen «Protected persons» som et samlebegrep.

EU-kommisjonens forslag til nye personvernregler omtaler flere steder beskyttelsen av sensitive data, men vi kan ikke se at det legges opp til regler for håndteringen av data som gjelder «Protected persons». Dette kan sees som en svakhet, og problemstillingen har forøvrig kommet opp i EESSI-prosjektet, der Norge som EØS-land deltar.

For tilfeller der et medlemsland for spesielle data/situasjoner har særskilte krav til sikkerhet/håndtering, bør det vurderes om forordningen kan an vise hvordan man best mulig skal kunne sikre at disse særskilte kravene ivaretas, også i samhandling mellom landene. Lovmessige krav varierer fra land til land, men ulike nasjonale retningslinjer kan kanskje koordineres, slik at spesielle personvern hensyn ikke torpederes når data flyttes over landegrensene i forbindelse med at et individ flytter til en annen stat i EU/EØS-området.

Med hilsen

Joakim Lystad
arbeids- og velferdsdirektør

Nina Aulie
IKT-direktør

Kopi sendes:
Arbeidsdepartementet (ref. 12/1593-)